

د هستی نظام پر عدل ولاړ دی
 عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي:
 زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.
 زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وای نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کېده.
 تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلله شمېره (۱۲۷)

۲۸ فبروري ۲۰۲۶ م

۱۱ رمضان المبارک ۱۴۴۷ هـ ق

شنبه ۹ کب ۱۴۰۴ هـ ش

گزارش مختصر ریاست ارتباط خارجه، عامه و مطبوعات ستره محکمه طی ربع دوم سال ۱۴۴۷ هـ ق

ریاست ارتباط خارجه، عامه و مطبوعات ستره محکمه در ربع دوم سال ۱۴۴۷ هـ ق فعالیت‌های مهم ذیل را انجام داده‌است:

- در ربع دوم (۴) برنامه "ولس او قضاء" تهیه، ثبت، ترتیب و از طریق آدرس‌های رسمی ستره محکمه نشر گردیده‌است.
- طی ربع دوم (۲) شماره مجله قضاء ترتیب، دیزاین، چاپ و به ادارات مربوطه در مرکز و ولایات تکثیر شده‌است.
- طی ربع دوم (۹) شماره جریده میزان (از شماره ۱۱۲ تا شماره ۱۲۰)، تهیه، ادیت، دیزاین، چاپ و به ادارات مربوطه در مرکز و ولایات تکثیر شده‌است.
- طی ربع دوم به منظور انعکاس بهتر فعالیت‌های محاکم ملک و افزایش اعتماد مردم به محاکم، (۴۸) برنامه "ستره محکمه در جریان یک هفته" به چهار زبان ثبت، تهیه و نشر شده‌است.
- طی ربع دوم برای موثرهای امارتی و شخصی مسئولین مربوط به ستره محکمه، (۳۸) قطعه کارت ترتیب و توزیع شده‌است.
- در ربع دوم، جنتری (۳) ماه سال ۱۴۴۷ هـ ق ترتیب، دیزاین و در آدرس‌های رسمی ستره محکمه نشر شده‌است.

۱۰. طی ربع دوم (۹۰) تاریخ روزانه دیزاین تهیه و از طریق آدرس‌های رسمی ستره محکمه نشر شده‌است.

۱۱. در ربع دوم (۸) جلد کتاب (سراج الاحکام) مربوط به شیخ صاحب قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه، دیزاین و برای چاپ ارسال گردیده‌است.

۱۲. طی ربع دوم هماهنگی کامل با رسانه‌ها و ادارات مربوطه انجام شده‌است.

۱۳. در ربع دوم کتاب دست‌آوردها و فعالیت‌های چهار سال گذشته ستره محکمه به زبان های پشتو و دری ترتیب شده‌است.

۱۴. طی ربع دوم (۱۰۰۰) جلد کتاب زاد المحافل فی شرح شمائل از شیخ صاحب قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه چاپ شده، (۳۲۶) جلد قوانین، (۳۰۸) جلد نصاب درسی و متحدالمال‌ها، (۳۰۰۰) نسخه کلینیک، (۲۵) جلد کتاب گزیده امنیتی، (۵۰)

۱۵. در ربع دوم اجراءات لازم در مورد (۷۰۹) مکاتیب انجام شده‌است.

۱۶. طی ربع دوم جلسات آنلاین پیرامون مفقودین با هیئت صلیب سرخ برگزار شده‌است.

۱۷. در ربع دوم (۲۰) ایمیل با ادارات مربوطه به منظور انجام به موقع امور، تبادل شده‌است.

۱۸. (۴۰۷) قطعه مکاتیب از وزارت امور خارجه و سایر ادارات مربوطه، در رابطه با وثایق بیرون مرزی و حقوقی مواصلت نموده بود که برای انجام اجراءات قانونی به مراجع مربوطه آن ارسال گردیده‌است.

۱۹. طی ربع دوم که (۹۰) جلد کتاب را مراجعین به منظور مطالعه اخذ نموده بودند، به کتابخانه قضاء بازگردانده شده و تسلیم‌گیری از طرف مسؤول کتابخانه انجام گردیده‌است.

۲۰. در ربع دوم (۶۹۰) عنوان کتب ثبت و اندراج شده‌است.

۲۱. طی ربع دوم (۴۰) جلد کتب به صورت امانت به متقاضیان توزیع گردیده.

۲۲. در ربع دوم مهلت (۳۰) جلد کتب تمدید شده‌است.

۲۳. طی ربع دوم به منظور نظم بهتر کتاب‌ها، از شماره (۱) تا (۸۲۵۶) شماره مسلسل توسط لیبل‌ها بر روی هر کتاب ضمیمه گردیده‌است.

د سترې محکمې د تدقیق او مطالعاتو عمومي ریاست اړوند قضائي تدقیق ریاست د شعبان المعظم میاشتي د فعالیتونو لنډ راپور

د سترې محکمې د تدقیق او مطالعاتو عمومي ریاست اړوند قضائي تدقیق ریاست د روان ۱۴۴۷ هـ ق کال د شعبان المعظم میاشتي په جریان کې د (۱۱۶) بېلابېلو موضوعاتو په اړه تدقیق نظریات وکړي، چې په دې کې د قضائي تدقیق ریاست د (۱۰) جزائي استهداآتو پر وړاندې تدقیق نظریات، د (۴) تجارتي استهداآتو پر وړاندې تدقیق نظریات، د (۱۸) مدني استهداآتو پر وړاندې تدقیق نظریات، د (۱۰) وثایقو استهداآتو پر وړاندې تدقیق نظریات، د (۱۹) متفرقو استهداآتو پر وړاندې تدقیق نظریات، د (۳۵) قضائي او (۱۹) مکتوبي موضوعات شامل دي.

د سترې محکمې دعوت او ارشاد ریاست د کلني آزموني پایلې اعلان کړې

د سترې محکمې د دعوت او ارشاد ریاست مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه. د دوشنبې په ورځ (۱۴۴۷/۸/۲۸ هـ ق) نېټه د خپلو کلنيو تدریس شویو مضامینو په برخه کې د سترې محکمې د مرکزي ریاستونو له کارکوونکو او امنیتي قطعې له مجاهدینو څخه د اخیستل شوي کلني آزموني پایلې اعلان کړې.

د دغه پایلو د اعلان په مناسبت جوړه شوي غونډه کې چې د سترې محکمې مسؤلینو او منسویینو په کې ګډون درلود، د قرآنکریم د مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه. ورپسې د مرکزي تمیز عالي ریاست رئیس محترم شیخ محمد شریف (حقاني) د دعوت د اصولو، د اسلامي امارت د محترم مشرتابه له لوري د امارتي ادارو په تشکیل کې د دعوت او ارشاد ریاستونو پر ارزښت او یو شمېر نورو اړوند موضوعات تفصیلي بیان وکړ.

محترم شیخ محمد شریف (حقاني) وویل، د اسلامي امارت د عالیقدر زعیم (حفظه‌الله تعالی) له‌خوا د اسلامي امارت په ټولو ادارو کې د دعوت او ارشاد ریاست جوړول او د امارتي ادارو کارکوونکو ته د ضروري دیني احکامو تدریس پر مور او تاسو یو لوی شفقت دی؛ ځکه مور ته د دې زمينه برابروي چې خپلو کورنیو ته د حلال رزق پیدا کولو او اسلامي نظام کې د خدمت ترڅنګ د دین پر احکامو پوه شو.

نوموړي د ناستې له ګډونوالو غوښتنه وکړه چې د دین ټول احکام په ځان عملي کړي او د خپل ځان، کورنۍ او دوستانو ظاهري او باطني اعمال د شریعت مطهره د احکامو مطابق جوړ کړي.

دغه راز محترم شیخ محمد شریف (حقاني) د دعوت او ارشاد ریاست مسؤلینو او منسویینو ته په اشاره وویل، د الله تعالی دین ته خلک په حکمت او ښو اخلاقو را دعوت او په ډېر حکمت او ښه طریقه ورته د دین احکام تدریس کړئ.

د غونډې په پای کې د آزموني ممتاز ګډونوال پر مادي او معنوي ډالۍ ونازول شول او غونډه د دعوت او ارشاد ریاست د خپل تدریسي پلان له مخې هر کال د سترې محکمې د مرکزي ریاستونو کارکوونکو او د امنیتي قطعې مجاهدینو ته د دعوت او ارشاد ریاست ریاست ځانګړي نصاب، د امر بالمعروف او نهی عن المنکر قانون، د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه‌الله تعالی) فرامین او احکام د قرآنکریم ترجمه او تفسیر او نورو ضروري موارد تدریس کوي.

د قضاء تاریخ له نوي دورې څخه تر اسلامي امارته

د عمر فاروق ؓ په دوره کې قضاء:

درېمه برخه:

د قضائي واک او خپلواکي جلا کول:

کله چې اسلام خپور شو او د عمر ؓ په دوره کې د دولت ساحې پراخې شوې، د خلیفه مصروفیتونه زیات شول او په ښارونو کې د والیانو کارونه وغځېدل، ترڅنګ یې لانجې او شخړې زیاتې شوې؛ نو عمر ؓ پرېکړه وکړه، چې قضائي واک خپلواکه کړي، تر څو والي د خپل ولایت د چارو سببالبنت ته فارغه شي او په اسلامي ښارونو کې یې قاضیان وټاکل، لکه: کوفې ته یې شریح، شام ته یې عباده بن صامت (چې د دوولسو استازو څخه یو دی هم و) او د بصرې د قضاء لپاره یې کعب بن سور د یو عجیب خبر سره ولېږي، چې هغه خبر دا دی، کعب د عمر ؓ سره ناست و، نو یوه ښځه راغله او ویې ویل: ما خپل د خاوند څخه بل هېڅوک ښه او غوره نه دی لیدلی؛ ځکه هغه شپه په تهجدو او ورځ په روژې تېروي، نو عمر ؓ هغې لپاره بڅښنه وغوښته او وویل: ستا په شان یو څوک ډېر ښه دی، نو هغه ښځه هم وشړمېدله او بېرته ولاړه، نو کعب وویل: اې امیرالمؤمنینه! دغه ښځه خو د خپل مېړه څخه په شکایت راغلي وه!

محاکم ولایت پروان طی دو هفته علاوه بر رسیدگی به (۱۹۸) دوسیه، به تعداد (۵۹) قطعه وثایق را نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت پروان، دواوین مرافعه، وثایق، ابتدائیه شهری و ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱۲/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۴/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۹۵) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
در جریان دو هفته به تعداد (۱۱۹) دوسیهٔ حقوقی وارد	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته به تعداد (۲۰) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.

محاکم ولایت بغلان طی یک ماه علاوه بر رسیدگی به (۱۱۱) دوسیه، به تعداد (۳۸۱) قطعه وثایق را نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت بغلان، دواوین مرافعه، وثایق، ابتدائیه شهری و ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان یک ماه به تعداد (۲۵۵) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
در جریان یک ماه به تعداد (۸۳۴) دوسیهٔ حقوقی وارد	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان یک ماه در محاکم ولایت بغلان به تعداد (۳۸۱) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.

د بلخ ولایت محاکمو په دوو اونیو کې (۶۳۲) دوسیو ته پر رسېدنه سربېره، (۴۵۹) وثیقي هم اجرا کړي دي

د بلخ ولایت مرافعه، بنساري ابتدائیه، د بلخ زون اختصاصی او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په دوو اونیو کې (له ۱۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق نېټې څخه ۲/۹/۱۴۴۷ هـ ق) نېټې پورې (۶۳۲) دوسیو ته پر رسېدنه سربېره، (۴۵۹) وثیقي هم اجرا کړي دي؛ چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.	په حقوقی برخه کې:	مکتوبی مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.	صادر شوي، (۸۳) دوسیې فیصله شوي، (۳۲) دوسیې مکتوبی مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.
د بلخ ولایت محاکمو ته په دوو اونیو کې (۱۴۹) جزائی دوسیې واردې شوې؛ په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.	د بلخ ولایت محاکمو ته په دوو اونیو کې (۱۴۹) جزائی دوسیې واردې شوې؛ په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.	د بلخ ولایت محاکمو ته په دوو اونیو کې (۱۴۹) جزائی دوسیې واردې شوې؛ په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.	د بلخ ولایت محاکمو په دوو اونیو کې (۴۵۹) بېلابېلې وثیقي هم اجرا کړي دي.
له دې جملې څخه د (۲۵۸) دوسیو په اړه قضائی قرارونه صادر شوي، (۶۳) دوسیې فیصله شوي، (۱۶۲) دوسیې	له دې جملې څخه د (۲۵۸) دوسیو په اړه قضائی قرارونه صادر شوي، (۶۳) دوسیې فیصله شوي، (۱۶۲) دوسیې	له دې جملې څخه د (۲۵۸) دوسیو په اړه قضائی قرارونه صادر شوي، (۶۳) دوسیې فیصله شوي، (۱۶۲) دوسیې	

محاکم ولایت فاریاب طی دو هفته علاوه بر رسیدگی به (۴۳۸) دوسیه، به تعداد (۳۲۰) قطعه وثایق را نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت فاریاب، دواوین مرافعه، وثایق، ابتدائیه شهری و ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱۶/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته به تعداد (۹۱) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
در جریان دو هفته به تعداد (۲۳۸) دوسیهٔ حقوقی وارد	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته در محاکم ولایت فاریاب به تعداد (۳۲۰) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.

محاکم ولایت هرات طی دو هفته علاوه بر رسیدگی به (۹۶۹) دوسیه، به تعداد (۴۳۳) قطعه وثایق را نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت هرات، دواوین مرافعه، وثایق، ابتدائیه شهری و ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱۶/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی، تجارتی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	دوران قرار داشت.	دوران قرار داشت.	تحت دوران قرار داشت.
در جریان دو هفته به تعداد (۴۴۰) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت	از آن جمله در رابطه به (۱۸۴) دوسیهٔ قضائی صادر شده، (۷۳) دوسیهٔ فیصله شده، (۷۲) دوسیهٔ مکتوبی مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.	از آن جمله در رابطه به (۱۷۵) دوسیهٔ قضائی صادر شده، (۲۲۰) دوسیهٔ فیصله شده، (۴۴) دوسیهٔ مکتوبی مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.	از آن جمله در رابطه به (۱۴۵) دوسیهٔ قضائی صادر شده، (۲۷) دوسیهٔ فیصله شده، (۲۹) دوسیهٔ مکتوبی مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
در جریان دو هفته به تعداد (۴۴۰) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت	در جریان دو هفته به تعداد (۳۹۲) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت	در جریان دو هفته به تعداد (۱۰۸) دوسیهٔ تجارتی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت	در جریان دو هفته در محاکم ولایت هرات به تعداد (۴۳۳) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم ولایت لغمان طی دو هفته علاوه بر رسیدگی به (۱۱۲) دوسیه، به تعداد (۱۰۵) قطعه وثایق را نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت لغمان، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱۶/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۷۵) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.	گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
از آن جمله در رابطه به (۲۲) دوسیهٔ قضائی صادر شده، (۱۸) دوسیهٔ فیصله شده، (۱۶) دوسیهٔ مکتوبی مسترد	از آن جمله در رابطه به (۲۲) دوسیهٔ قضائی صادر شده، (۱۸) دوسیهٔ فیصله شده، (۱۶) دوسیهٔ مکتوبی مسترد	در جریان دو هفته به تعداد (۶۴) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته در محاکم ولایت لغمان به تعداد (۱۰۵) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم ولایت بامیان طی یک ماه علاوه بر رسیدگی به (۲۰۸) دوسیه، به تعداد (۱۷۰) قطعه وثایق نیز اجرا نموده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت بامیان، دواوین مرافعه، وثایق، ابتدائیه شهری و ابتدائیه ولسوالی ها از تاریخ (۱/۸/۱۴۴۷ هـ ق الی ۲۹/۸/۱۴۴۷ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان یک ماه به تعداد (۸۰) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.
در جریان یک ماه به تعداد (۱۷۷) دوسیهٔ حقوقی وارد	محاکم گردیده؛ در حالی که قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	در جریان یک ماه در محاکم ولایت بامیان به تعداد (۱۷۰) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.	مسترد گردیده و دوسیه های باقی ماندهٔ دیگر تحت کار می باشد.

د سترې محكمې متحدالمانونه

د متحدالمان ګڼه: ۳۰

نېټه: ۱۴۴۷/۹/۲ هـ ق

د سترې محكمې د تمیزونو، ریاستونو او محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

موضوع: تر ابلاغ مخکې د حکم د نه افشاء کېدلو او مراجعینو ته د آسانتیا رامنځ ته کولو په موخه د تلیفون خاص نمبر په هکله.

د متحدالمان ګڼه: ۳۱

نېټه: ۱۴۴۷/۹/۷ هـ ق

د سترې محكمې د تمیزونو، ریاستونو او محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

موضوع: د اداري اصولنامې د (۱۱) مادې مطابق د ذیصلاح محکمې د ټاکلو په موخه په جزیایي موضوعاتو کې د پېښې د ځای او په حقوقي موضوعاتو کې د مدعی علیه د فعلی سکونت په پوره وضاحت سره د لیکلو په اړه.

استفاده نه کوي او هره محکمه دي دغه خاص نمبر او د مسئول کس شهرت او دنده ولیکي خپل مربوطه تمیز ته دې واستوي او د هر تمیز لخوا دي دغه موضوع تعقیب شي تر څو مطمئن شي چې هره محکمه د مراجعینو لپاره فعاله شمیره او مسئول متدین حلیم کس لري."

مطابق مربوطه محکمې یا دیوان ته راجع کړي، که هغه محکمه یا دیوان هم د یادې موضوع حل او فصل خپل صلاحیت و نه بولي موضوع دې بلې محکمې یا دیوان ته نه استوي بلکې د سترې محکمې دارالانشاء عمومي ریاست ته دې استهداء د حل تنازع صلاحیت په موخه واستوي تر څو د موضوع د ذیصلاح محکمې یا دیوان تعیین ورته وشي."

بناءً یاد هدایت د اصولي کړنو په موخه تاسو ته واستول شو.

واخلي. محکمې او دیوانونه دي د تلیفون یو خاص نمبر تعیین کړي ترڅو د مراجعینو څخه د معلوماتو اخستلو، معلومات ورکولو، خبر ورکولو لپاره ورڅخه کار واخستل شي او دغه نمبر دي خپل یو ملګري ته چې متدین او حلیم وي ورکړي تر څو خلک د خپلو موضوعاتو په اړه معلومات ورڅخه واخلي او د محکمې کارونو کې دي استفاده ددغه خاص نمبر څخه کیږي د شخصي نمبرونو څخه دي کوي یواځې د جزیایي لفظ په لیکلو به اکتفاء نکوي همدارنګه د جزیایي موضوع د پېښې د ځای تعیین به د ولایت، ولسوالۍ، قریبې یا ناحیې په ذکر کولو سره کوي تر څو دا معلومه شي چې واقعاً دغه موضوع د همدغه محکمې مربوطه نه ده او د فلان محکمې مربوط ده.

همدارنګه کله چې یو عارض د خپلې موضوع د حل او فصل په موخه کومې محکمې یا دیوان ته عریضه وکړي محکمه یا دیوان دغه موضوع د خپل مربوط موضوعاتو څخه و نه بولي د رئیس تر دقیقې کتنې وروسته او په مرکز کې د زون د رئیس تر دقیقې کتنې وروسته دې د اصولو

د سترې محکمې محترم عالی مقام د حکم مورخ ۱۴۴۷/۸/۲۹ هـ ق په توسط داسې هدایت کړی: "د ابتدایي، مرافعي، تمیز او دیوانونو رئیسان صاحبان مسئولیت لري چې خپل قضایي او اداري ملګرو ته په تاکید ووايي چې د محکمې او دیوان حکم مخکې تر ابلاغ افشاء نشي که کله دغسې موضوع راشي د محکمې او دیوان رئیس مکلفیت لري چې افشاء کوونکی کس معلوم کړي او په اړه یې د سترې محکمې د مقام هدایت

د سترې محکمې محترم عالی مقام د حکم مورخ ۱۴۴۷/۹/۷ هـ ق په توسط داسې هدایت کړی: "کله چې یوه محکمه یا دیوان د یوې موضوع په اړه د اداري اصولنامې د (۱۱) مادې مطابق په حقوقي موضوع کې د عدم صلاحیت قرار صادروي په دغه صورت کې دې د مدعی علیه بالاخاله د اصلي سکونت، فعلی سکونت او د مدعی د عریضې په وخت کې د مدعی علیه سکونت په واضح ډول د ولایت، ولسوالۍ، قریبې یا ناحیې په ذکر کولو سره لیکي او کله چې په جزیایي موضوع کې د عدم صلاحیت قرار صادروي د جزیایي موضوع تعیین به واضح

حکم جزای تعزیری بالای سه مجرم در ولایت بلخ تطبیق شد

رئیس محکمه ابتدائیه شهری در مورد تطبیق احکام څو به بالای مجرمین، تطبیق و اجرای احکام شریعت صحبت و یادآوری نمود، که تطبیق جزای تعزیری باعث کاهش جرایم در جامعه شده است.

ابتدائیه شهری، اعضای قضائی، منسوبین اداری و خدماتی، محافظین قطعه امنیتی محاکم و تعداد کثیری از علماء، وکلای گذر، مردم و مراجعین تطبیق شد. در این گردهمایی محترم مفتی محمد ولی (حقانی)

محکمه ابتدائیه مجرمین را به ۳۹-۳۹ څو جزای تعزیری محکوم کرده بودند؛ که این فیصله بعد از تائید مقام عالی ستره محکمه تطبیق شد. حکم جزای تعزیری در حضور رؤسای دواوین محکمه

به اساس فیصله محکمه ابتدائیه شهری ولایت بلخ بالای سه تن به شمول یک زن به جرم قوادی، تولید و فروش مواد الکولی، به تاریخهای ۲۰، ۲۲ و ۲۸ ماه شعبان المعظم سال ۱۴۴۷ هـ ق حکم جزای تعزیری تطبیق شد.

د خېښې، ودونو، مصیبتونو او همداراز له حج او عمرې څخه د راستنېدو پر مهال د ناسمورواجونو د مخنيوي په هکله د

عَالِيْقَدْرُ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ حَفِظَهُ اللهُ تَعَالَى فرمان

(درېمه برخه)

امارت محاکمو ته معرفي کړل شي؛ تر څو د خپل جرم په سزا ورسېږي.^۱ هغه کوژده چې د شاهدانو په مخ کې عقد (ایجاب او قبول) پکې نه وي شوی، شرعاً نکاح نه بلل کېږي. په اسلامي شریعت کې د مهر کمه اندازه لس درهمه او زیاته اندازه یې حد نه لري، که ښځه راضي وي، په لس درهمه یا د هغې په معادل مال هم نکاح کېږي، که د هغې خوښه نه وي، بیا له زړه سوانده او خیرخواه پلار یا نیکه پرته نور خپلوان او یا بد اختیاره پلار او نیکه نشي کولای چې تر مهر مثل په کمه اندازه د هغې نکاح وتړي او که یې تر مهر مثل په کمه اندازه د هغې نکاح تړلې وي، داسې نکاح صحیح نه ده، مهر د مېرني حق دی، خپلوان د خان لپاره یوه پیسه هم نه غوښتلی او نه

گرځي او د خپل مېړه له مړینې او یا طلاق وروسته، د دې له خوښې او مشورې پرته یې خسرګنې او یا هم پلارګنې په زوره بل چاته په نکاح نشي ورکولای، په خپله خوښه چېرته او چا سره چې وغواړي، له شرعي اصولو سره سم نکاح کولای شي. کوم مهر چې په نکاح کې ښځې ته ورکول کېږي، هغه د ښځې حق دی او څوک یې نشي ترې اخیستلی، په دې هکله د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی) د (۱۴۴۳/۴/۲۷ هـ ق) نېټې، (۸۳ج) ګڼه د ښځو د حقونو فرمان رعایت ضروري دی. که څوک په کومه نجلی یا ښځه دزې وکړي یا یې پېکې پرې کړي او یا خادر پرې واچوي، په دې او یا په بلې طریقې سره په جبري توګه هغه خپله ښځه وګټي، دا غیر شرعي عمل او جرم دی، داسې اشخاص دې د اسلامي

رعایت وکړي. د بالغې نجلی ولي شرعاً مسؤولیت لري، چې د هغې په کوژده کولو کې له هغې سره مشوره او د هغې مثبت نظر واخلي. د بالغې نجلی ولي شرعاً نشي کولای د هغې له خوښې پرته په اجبار سره یې چا ته په نکاح ورکړي. که د بالغې نجلی ولي، یاده نجلی د هغې له خوښې پرته په اجبار سره چاته په نکاح ورکړه، هغه کولای شي محاکمو او اړوندو ادارو ته شکایت او عریضه وکړي، په دې صورت کې د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی) د (۱۴۴۳/۴/۲۷ هـ ق) نېټې، (۸۳ج) ګڼې د ښځو د حقونو فرمان رعایت ضروري دی. ښځه د اسلام له نظره د نکاح کولو په موضوع کې د نارینه په څېر خپلواکه ده، په هېڅ صورت د چا مال نه

بناءً هغه څو رواجونه چې پر شرعي منعي او اسراف سربېره په لوړه کچه د اقتصادي ستونزو او د اجتماعي او اخلاقي ناخوالو سبب ګرځېدلي دي، د افغانستان اسلامي امارت د مرکزي دارالافتاء اړوند د فقهې مجالسو د علماء کرامو، د افغانستان د معتبرو شيوخ عظامو، د اقتصادي کمېسيون د محترمو غړو او د اړوندو وزارتونو او امارتي ادارو د ګډ ګمارل شوي هیئت د استازو له لوري تشخیص شول چې په هکله یې لاندې مراتب منظوروم.

د واده په اړوندو امورو کې د رعایت وړ ټکي

لومړۍ ماده:

د بالغې نجلی ولي چې اکثره اوقاتو کې د هغې پلار یا ورور وي، شرعاً مکلف دی، چې د هغې د شرعي حقوقو

۱ - قال الزبلي: وليس في التعزير شيء مقدر. وإنما هو مفوض إلى رأي الإمام على ما تقتضي جنابهم الدرالمختار وحاشية ابن عابدين (رد المختار) (۶۲/۴) الناشر: دارالفکر بيروت.
۲ - (ان كان الزوج غيرهما) أي غيرالاب وابيه ولوالام او القاضي..... (لايصح) النكاح (من غيركفء او بغير فاحش اصلا) ومافي صدرالشرعية سح ولهما فسخه وهم (وان كان من كفء وبمهرالمثل صح) و لكن (لهما) أي لصغير وصغيرة وملحق بهما (خيارالفسخ) ولو بعد الدخول (بالبلوغ او العلم بالنكاح بعدة) لقصور الشفقة الدرالمختارمع ردالمحتار(۶۷/۳)
- لكن المفتي به الان بطلانه كالصغيرة التي زوجها غيرالاب والجد غيركفء او بدون مهرالمثل درالمختار(۶۰۹/۳).
ولواكرهت على ان تزوجته بالف ومهرمثلا عشرة الاف زوجها اولياوها مكرهين فالنكاح جائزويقول القاضي للزوج ان شئت اتمم لها مهرمثلا وهي امراتك ان كان كفوا لها والافرق بينهما ولاشيء لها الخ فافهم. الدرالمختاروحاشية ابن عابدين (رد المحتار)(۲۱/۳)
- نعم اذا كان متهتكا لايفند تزويجه اياها بنقص عن مهرالمثل ومن غيركفء (رد المحتار)(۵۴/۳)